

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ”

(19:1-42)

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਡਰੇਲਾ, ਸਲੀਪਿੰਗ ਬਿਊਟੀ, ਜਾਂ ਸਨੋਅ ਵ੍ਹਾਈਟ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਚੰਗੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ, ਨੇਕ ਦਿਲ ਕੁੜੀ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਛੈਲਾ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ‘‘ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ’’ ਰਹਿਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ *ਰੋਮੀਓ-ਜੂਲੀਅਟ* ਜਾਂ *ਗੌਨ ਵਿਚ ਦ ਵਿੰਡ* ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਮਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਵਜੰਮੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਸਿਆਲ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਤੂਫਾਨ ਵਿਚ ਫਸ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਠੰਢ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟੇ ਕੱਪੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਪੇਟ ਦਿਤਾ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਬਰਫ ਵਿਚ ਜੰਮੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਿੱਘਾ ਸੀ। ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਤੇ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾ ਸੀ। ਸਿਆਲ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਠੰਢੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਟ ਜਾਂ ਕਮੀਜ਼ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕਬਰ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੁੱਛੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਮਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਖ਼ਾਤਰ ਐਨੀ ਠੰਢ ਲੱਗੀ ਸੀ?’’

ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯੂਹੰਨਾ 19 ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸਲੀਬ ਦੀ ਹੈ।

ਸਲੀਬ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ

ਸਲੀਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਲੀਬ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਹੱਦ ਸੀ:

ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰੇ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਪਾਵੇ (3:16)।

ਪਸਾਰ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਭਈ ਮੇਰੀ ਘੜੀ ਆ

ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਨ ਪਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੋੜੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ (13: 1)।

ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦੂਏ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਏਦੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੇ ਦੇਵੇ (15: 12, 13)।

ਸਲੀਬ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਆਖਿਆ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਲੀਬ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਹੰਨਾ, ਕਾਇਫਾ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਲੀਬ ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕੋਨੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪੇ ਸਲੀਬ ਚੁੱਕੀ ਬਾਹਰ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਖੋਪੜੀ ਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਖਿਆ ਵਿਚ ਉਹ ਨੂੰ ਗਲਗਥਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੋਹੇ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਇਕ ਔੱਧਰ ਅਤੇ ਇਕ ਉੱਧਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚਾਲੇ (19: 17, 18)।

ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਇਆ’ ਉਹ ਸੌਥੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉੱਥੇ ਫੇਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ!) ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕਿ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਇਆ’ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਫਿਰ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ, ਇਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਏ, ‘ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ’ (19: 19)। ਇਹ ਅਨੋਖਾ ਵਾਕ ਇਬਰਾਨੀ (ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ), ਲਾਤੀਨੀ (ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਪਾਰਿਕ ਭਾਸ਼ਾ) ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਮਹਾ ਯਾਜਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਠੋਕਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਤੇ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ‘ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹਾਂ।’ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰਥ ਜਾਂ ਉਸ ਠੋਕਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਭਈ ਮੈਂ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਲਿਖਿਆ’ (19: 22)।

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਤੇ ਲਾਈ ਗਈ ਫੱਟੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ

ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਹਾ ਜਿੰਨਾ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਜਦ ਕਾਇਡਾ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਭਈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਰੇ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ’’ (11:49, 50)। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਔਰੋ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ:

ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਸਾਲ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਸੀ ਅਗੰਮ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਪਰਖ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਉਸ ਕੌਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਰਨ ਨੂੰ ਸੀ। ਅਤੇ ਨਿਰਾ ਉਸੇ ਕੌਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਆਂ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕੋ ਬਣਾਏ (11:51, 52)।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਿਲਾਤਸ ਨੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੱਚਿਆਈ ਉਗਲ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਤੇ ਫੱਟੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਲੂੰ ਕੰਢੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰ ਅਕਾਊ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਸਲੀਬ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੰਡ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਿਲੇ ਉਸ ਦੇ ਉਸ ਚੋਗੇ ਨੂੰ ਕੌਣ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ, ਪਰਚੀਆਂ ਪਾਈਆਂ।

ਸਲੀਬ ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਥਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੰਘਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖ ਸਕਣ। ਸਲੀਬ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਰੋਮੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮਕਸਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵੀ ਕਾਰਣ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹ ਢੰਗ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਲਾਮਾਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਹੀ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤਕ ਸਲੀਬ ਤੇ ਗਲਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਪਿਠਾਉਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੰਡ ਲਏ ਸਨ, ਯੂਹੰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਸਲੀਬ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਜ਼ਲਾਲਤ ਭਾਵ ਅਜਿਹੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਝੱਲੀ!

ਆਪਣੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਲੀਬ ਕੋਲ ਖੜੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਾਂ ਮਰੀਅਮ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਮਰਦੇ ਵੇਖਣ ਤੇ ਇਕ ਮਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਪੀੜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਪਰ, ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਯਿਸੂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਸੀ। ਯੂਸਫ਼ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਰੀਅਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਲੀਬ ਕੋਲ ਯਿਸੂ ਨੇ ‘ਉਸ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਜਿਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਸੀ) ਖੜੇ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਹੇ ਬੀਬੀ ਜੀ, ਔਹ ਵੇਖ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤਰ’’ (19:26)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਔਹ ਵੇਖ ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ’’ (19:27)। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਮਰੀਅਮ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਰੀਅਮ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ।

ਮਰੀਅਮ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਣ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਲੀਬ ਤੇ ਮਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਸਲੀਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਪਿਆਸਾ ਹਾਂ’’ (19:28) ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੰਜ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਿਰਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭੁੱਖਾ ਹੋਣ, ਥਕਾਵਟ (4:6) ਅਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ (11:33)। ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ‘‘ਮੈਂ ਪਿਆਸਾ ਹਾਂ’’ ਕਹਿ ਕੇ ਇਹ ਵਿਖਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ, ‘‘ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ!’’ (19:30)। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ‘‘ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ।’’ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟੀ, ਅਤੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਕੋਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ।

ਸਲੀਬ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੁਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ

ਸਲੀਬ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਲੈਣ ਦੇਣ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਯੂਹੰਨਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵੇਖਦੇ, ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਘੁਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ

ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ। ‘‘ਅਰ ਜਿਹ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਨੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸਾਖੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਿਹਚਾ ਕਰੋ’’ (19:35)। ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ’’ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਝੁਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਅਰਮਤੀਆ ਦਾ ਯੂਸਫ਼ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕ ਗੁਪਤ ਚੇਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਜਦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਯੂਸਫ਼ ਨੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਹਦੀ ਲਾਸ਼ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾ ਸਕੇ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਇਹ ‘‘ਗੁਪਤ’’ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ!¹

ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਦੇ ਬੇਬੇਫ਼ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਕੁਦੇਮੁਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ‘‘ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਿਆ ਸੀ’’ (19:39) ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। 7:50-52 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਦ ਉਹਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ‘‘ਆਮ’’ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਧਕਾਰ ਭਰੇ ਸਮੇਂ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਹਿੰਮਤੀ, ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਅਤੇ ਨਿਡਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਸਫ਼ ਅਤੇ ਨਿਕੁਦੇਮੁਸ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ।

ਸਾਰ

ਯਿਸੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਮਨ ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਭਾਵ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਲੀਬ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਫਿਰ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਗੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਰ ਗਿਆ? ਯਿਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੀ ਤਾਂ ਮਰਿਆ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ?

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਮਰਕੁਸ 15:43 ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਸਫ਼ ਨੇ, ਜੋ ਇਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਪਿਲਾਤੁਸ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮੰਗਣ ਦੀ ‘‘ਹਿੰਮਤ ਜੁਟਾਈ।’’